

[Jensen-Aale.]

Haand, Regeringen i Øjeblikket rækker ud til os? Jeres Vælgere — det vil jeg sige til den ærede Ordfører for Venstre (Hauch), som staar her med sit herlige Smil og naturligvis er glad ved at se den venlige Haand, jeg rækker ud til ham —, jeres Vælgere vil have Hjælp, og lad os, der dog er i den samme Baad, lægge Aarerne ud og ro af fuld Kraft, men ikke paa den Maade, at vi kun lægger ud til den ene Side, for saa bliver vi bare liggende ved Pælen og kommer ingen Vegne. Jeg vil sige til Venstre: Tag imod det Forslag, her ligger, hjælp os til at føre det ud i Livet paa den bedst mulige Maade, ikke af politiske Hensyn, men af Hensyn til Landbruget og dermed af Hensyn til hele det danske Folks Vel!

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til god og venlig Behandling i dette høje Ting.

Lange: Vi har jo nogle Gange staaet overfor, at der er fremsat Forslag, som er blevet ophøjet til Love, Forslag, ved hvis Fremsættelse der er blevet givet det Løfte, at ved Gennemførelsen deraf skulde Landbrugskrisen være i alt væsentligt fjernet. Vi har ved saadanne Lejligheder fremhævet, at selv om der var Enkeltheder og i nogle Tilfælde Retningslinier, som vi kunde slutte os til, ikke mindst fordi det paa afgørende Punkter var Retningslinier, vi først havde anvist, maatte vi indtage det Standpunkt, at vi ikke kunde være med til Gennemførelsen, dels fordi der var knyttet andre efter vor Mening højst uheldige Bestemmelser til dem, dels fordi vi fandt, at paa de Punkter, hvor vi mente, man anviste de rigtige Veje, var de Skridt, man gjorde, alt for smaa. Vi har hver Gang hævdet og maa ogsaa hævde under denne Forhandling, at det, som er det afgørende, er at fremkalde en Forbedring i Landbrugets Indtægtsmuligheder samt at lette Byrderne, og naturligvis tænker jeg her først og fremmest paa de Byrder, der af det offentlige lægges paa Landbruget. Jeg mener, at det er i høj Grad uheldigt, at man hver Gang, kort efter at man har gennemført de Love, jeg har omtalt, har maattet erkende Manglerne ved dem og har maattet erkende, at de paa ingen Maade var i Stand til at løse den Opgave, som man mente løst ved deres Gennemførelse. Jeg mener, at det er uheldigt, ogsaa fordi det Krav, der er et naturligt Krav, Kravet om Landbrugets egen Indsats, om de enkelte Landbrugeres Indsats inden for hver enkelt Bedrift, ikke med virkelig Styrke kan fremsættes, naar man ikke

fra Lovgivningsmagtens Side har skabt Muligheder for en sund økonomisk Udvikling for det danske Landbrug. Ingen Lovgivningsmagt kan fritage Landbrugerne for selv at skulle overvinde de fleste af de Vanskeligheder, som Krisen har fremkaldt, og det ønsker den overvejende Del af Landbrugerne heller ikke, den overvejende Del af Landbrugerne har fuldkommen Forstaaelsen af, at Landbrugets egen Indsats er ikke alene øjeblikkelig, men i det lange Løb det afgørende for, at Landbruget lykkeligt kan komme igennem den Krise, som nu gennem flere Aar har hærget vort Land, som den har hærget de fleste andre Lande i Verden.

Ved de stadig nye Forhandlinger om Kriseforanstaltninger, de gentagne Krav udefra om Hjælpeforanstaltninger, Krav, der ikke sjældent skyder ganske over Maalet, uddybes Modsætningsforholdet mellem de forskellige Erhvervsgrupper. Det er efter min Mening i høj Grad uheldigt, og særlig uheldigt i en Tid, der maaske mere end nogen anden Tid, som vi har oplevet, kalder paa Samvirken mellem de forskellige Grupper i Befolkningen. Over for den Anskuelse, som næres i visse Kredse om, at det kun er Uvilje eller bristende Evne hos Lovgivningsmagten, der gør, at alle Landbrugets Udøvere ikke har kunnet opnaa tilfredsstillende økonomiske Forhold at arbejde under, er der nu ved at brede sig en anden Opfattelse, der gaar ud paa, at der overhovedet intet burde gøres, at enhver Foranstaltning, der tilsigter at virke til Hjælp for en bedre økonomisk Tilstand i Landbrugserhvervet, er skadelig, fordi den udskyder den naturlige Tilpasning, som man hævder er den eneste virkelige Helbredelse af Ondet. Man siger, at man ved alle disse Foranstaltninger holder Priserne, i første Række Priserne paa Landejendomme, kunstigt oppe. Men selv om der er nogen Sandhed i denne Betragtning — og det kan der vist ikke være nogen Tvivl om —, saa vil efter min Mening en Gennemførelse af dette i sin yderste Konsekvens være ganske overordentlig farligt ikke alene for Landbruget, men for hele vort økonomiske Samfund, fordi der ved en saadan Given Kræfterne frit Spil lige saa afgjort, som man maaske kan sige, at Priserne nu holdes kunstigt oppe, vil naas det, at Priserne paa Landejendomme trykkes kunstigt ned. Der er i Virkeligheden ingen, som i dette Øjeblik kan sige, hvad den virkelige Værdi er for en Landejendom.

Ser man hen til de Begivenheder, der fandt Sted for 100 Aar siden, og som i saa mange Henseender minder om de Forhold,